



**USAID**  
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Micro and Small Enterprises Project



Schweizerische Eidgenossenschaft  
Confédération suisse  
Confederazione Svizzera  
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Federal Department of Economic Affairs,  
Education and Research EAER  
State Secretariat for Economic Affairs SECO

## ПРОЕКТ ЗА МИКРО И МАЛИ ПРЕТПРИЈАТИЈА

Проектот за микро и мали претпријатија го поддржува растот на претприемачите и нивните микро и мали претпријатија преку размена на искуства, советувања, поддршка при извозот и инвестиции.

### ШТО ПРЕТСТАВУВА ПРОЕКТОТ И ЗОШТО ДА СЕ УЧЕСТВУВА?

Проектот за микро и мали претпријатија е наменет за перспективни менаџери и претприемачи – сопственици на микро и мали бизниси, со цел да им овозможи пристап до нови знаења, експертиза и алатки за успех во бизнисот.

Проектот се спроведува низ три компоненти:

- **Компонента # I – Програма за Претприемачи**
- **Компонента # II – Услуги за Бизнис Поддршка**
- **Компонента # III – Приватен Капитал, Квази Капитал и Бизнис Ангели**

### КОЈ МОЖЕ ДА АПЛИЦИРА?

Перспективни Претприемачи/Менаџери кои водат микро и мали претпријатија што имаат:

- До 50 вработени
- Мали годишни приходи
- Мнозинска сопственост од Македонски граѓани
- Компаниии кои не се вклучени во некои од индустриите што УСАИД не ги поддржува<sup>1</sup>
- Среден до висок потенцијал за раст
- Способен и амбициозен менаџерски тим
- Подготвеност финансиски да партиципираат за учество во програмата
- Минато успешно работење
- Желба и отвореност за нови знаења и идеи
- Отварање минимум 1 работно место

## ПРОГРАМА ЗА ПРЕТПРИЕМАЧИ

КОМПОНЕНТА I – ПРОГРАМА ЗА ПРЕТПРИЕМАЧИ	ШТО ВКЛУЧУВА ПРОГРАМАТА	
		<b>I. РАЗМЕНА НА ИСКУСТВА И НАЈДОБРИ ПРАКСИ</b>
	Шест (6), петчасовни попладневни тренинзи, во период од четири месеци. Тренинзите ќе бидат организирани секоја трета недела, почнувајќи од 13:00 до 18:00 часот. Тренинзите се практични и се базираат на размена на искуства, знаења и идеи, помеѓу учесниците и гостите говорници (успешни претприемачи и менаџери) по пат на отворени дискусии, учејќи преку успехот или грешките на другите.	
	<b>Тему</b>	<b>Цел</b>
	Претприемничко лидерство	Да научите да бидете подобри лидери и да си ги одговорите клучните прашања на кои секој претприемач треба да има одговор.
	Бизнис планирање и буџетирање	Да ги користите бизнис планот и буџетот како корисни менаџерски алатки

Финансии за претприемачи	Подобро разбирање и подобра употреба на финансиите, подобрување на финансиските операции во фирмата и зголемување на нејзината вредност
Финансирање на развојот на вашата компанија	Да се запознаете со различните извори на финансирање и обезбедување на капитал за раст и развој
Ефективна и повторлива продажба и извоз	Да ги подобрите продажните техники, да научите како да ја повторувате продажбата кај постоечките клиенти и да се запознаете со различни извозни стратегии
Ефективен маркетинг пристап	Подобро да го научите пазарот, како да го користите маркетингот ефикасно, да ги запознаете луѓето со вашиот производ и да ги мотивирате да го купат
<b>II. НАСТАНИ ЗА ВМРЕЖУВАЊЕ (NETWORKING)</b> Месечни, двочасовни тематски настани со цел дружење и вмрежување со други локални и регионални компании, институции, потенцијални клиенти, партнери, со цел воспоставување на бизнис контакти и бизнис соработка. Покрај тоа, учесниците ќе разменуваат искуства и пракса на актуелни теми од бизнисот и ќе се стекнат со нови знаења и идеи како да го имплементираат тоа во своите компании.	
<b>Тем</b>	<b>Цел</b>
Како да се поврзвате - Заеднички настан за запознавање и вмрежување со останатите учесниците во проектот	Да научите како да воспоставите нови деловни контакти на настаните за вмрежување. Да ги запознаете и да воспоставите деловни контакти со учесниците во проектот од цела Македонија
Тематски настан за вмрежување (networking)	Вмрежување и размена на искуства со останатите учесници од регионот, на актуелна бизнис тема
Свечена Церемонија	Церемонија за доделување на сертификати
<b>III. СОВЕТУВАЊЕ СО БИЗНИС ПРОФЕСИОНАЛЕЦ</b> Секој претприемач вклучен во програмата ќе има можност да се сретне со еден бизнис професионалец, кој по пат на советување и препораки би му помогнал околу надминување на неговиот бизнис предизвик. Изборот и поврзувањето со бизнис професионалец се врши со посредство на персоналот на проектот, а соодветно на потребите на претприемачот.	
<b>IV. ЧЛЕНСТВО ВО ЦЕЕД БИЗНИС И ЕДУКАТИВЕН КЛУБ - МИКРО КЛУБ</b> Годишен пристап во мрежа од околу 200 успешни претприемачи и менаџери од Македонија со можност за воспоставување на корисни бизнис контакти и соработка.	
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Локални тематски нетворкинг настани со членовите на ЦЕЕД Клубот</li> <li>▪ Регионални нетворкинг настани</li> <li>▪ Можност за Клубски попусти за присуство на локални бизнис конференции</li> <li>▪ Настани организирани во соработка со Амбасадата на САД и AmCham</li> <li>▪ Објавување на Ваши попусти и акции до членовите на Клубот</li> <li>▪ Можност да бидете промовирани на бизнис порталот на ЦЕЕД <a href="http://www.bi.mk">www.bi.mk</a></li> </ul>	

<b>КОМПОНЕНТА II - УСЛУГИ ЗА БИЗНИС</b>	<b>ШТО ВКЛУЧУВА: Овозможување на микро и малите претпријатијата кои се вклучени во Програмата за Претприемачи (Компонента I) да се прошират на регионалните и странски пазари</b>	
	<b>Вид на услуга</b>	<b>Цел</b>
	<b>Интервенции за подобрување на процесите во самата компанија</b>	
	Техничка помош од индустриски-специјализирани консултанти (локални или меѓународни експерти и консултанти).	Подобрување и адаптирање на вашите производи и услуги за локално и регионално ширење на Вашата компанија

Финансиска и пазарна експертиза	Подобрување на вашиот бизнис и започнување и/или зголемување на Вашите извозни активности
<b>Пристап до Нови Пазари</b>	
Поддршка за добивање на информации и пристап до пазарите од регионот и пошироко	Проширување на регионални и странски пазари
<b>Бизнис Ангели Ко-инвестициски Фонд</b>	
Можност за добивање на ко-инвестиција за нови бизнис идеи/нови бизниси	Зависно од големината и нивото на ризик на инвестицијата, преку Фондот можете да добиете од 5 % до 75% ко-инвестиција кон инвестицијата направена од други бизнис ангели. Максималниот износ е 30,000 УСД.
<b>Поддршка за учество на локални бизнис конференции</b>	
Можност за покривање на дел од трошоците за учество на локални конференции на теми поврзани со претприемништво и развој и раст на бизнисите	Здобивање со нови знаења и практики, вмрежување, проширување на домашниот пазар
<b>Co-working простор</b>	

**ШТО ВКЛУЧУВА:** Обезбедување на потребниот капитал за раст на микро и малите претпријатија вклучени во Програмата за Претприемачи (Компонента I) и кои користеле услуги за бизнис поддршка (Компонента II) покажувајќи способност за ширење на локалните и регионални пазари

#### Основни принципи на финансирање

Фондот ќе инвестира 50.000 УСД до 100.000 УСД во согласност со следните принципи за инвестирање, односно:

- Вообичаено ќе таргетира Портфолио Компании регистрирани во Република Македонија кои:
  - Вработуваат до 50 вработени;
  - Имаат приходи од продажба од ЕУР 10.000 до ЕУР 500.000;
  - Кои се во мнозинска сопственост на лица/државјани на Македонија;
  - Припаѓаат на широк спектар на сектори (извоз на и/или производство на локално брендирано производи од лесна индустрија, специјализирани за дистрибуција и логистика, медиуми, здравство, информатичка технологија и различни видови на деловни/бизнис услуги), како и други компании кои имаат умерен до висок потенцијал за раст и развој).
- Да инвестира преку комбинација на капитал, т.н. „квази-еквити“ капитал и различни други кредитни инструменти.

#### Рестрикции (ограничувања) за вложување

Фондот ќе ги има следните ограничувања во инвестициските активности:

- Фондот ќе може да инвестира само во македонски приватни компании, преку превземање на активна, малцинска сопственост не помалку од 10% од сопственоста на компанијата;
- Инвестициониот опсег на инвестиции по поединечна компанија ќе биде помеѓу УСД 50.000 до УСД 100.000, вклучувајќи ги и дополнителните инвестиции во било која портфолио компанија;
- Средствата кои ќе се инвестираат во портфолио компаниите ќе се искористат за финансирање на специфични проекти или инвестициони програми за модернизација или експанзија на портфолио компанијата и/или средствата ќе се искористат за задоволување на потребите на портфолио компаниите за траен обртен капитал;
- Предмет на инвестирање од страна на МИФ ќе бидат мал дел од компаниите учеснички во Компонентата 1 од МСЕП;
- Фондот без исклучок нема да инвестира во портфолио компании кои се ангажирани во:
  - Производство на оружје или било какви воено поврзани активности;
  - Производство на производи од тутун или жестоки алкохолни пијалаци;
  - Казина, коцкарници или други видови игри на среќа;
  - Клиники за абортус;
  - Било какви активности кои се штетни по животната околина.

#### КАКО ДА СЕ ПРИЈАВИТЕ?

Сите заинтересирани учесници за програмата треба да се обратат до регионалните координатори и тоа на:

**Елена Хаџи Пецова** – Регионален координатор, Вардарски и Североисточен регион

Тел: + 389 2 3079 611

Моб: 076 496 613

Факс: +389 2 3079 612

Е маил: [ehadji-pecova@ceed-macedonia.org](mailto:ehadji-pecova@ceed-macedonia.org)

**Даниела Бојкова** – Регионален координатор, Источен и Југоисточен регион

Тел: + 389 2 3079 611

Моб: 076 360 108

Факс: +389 2 3079 612

Е маил: [dbojkova@ceed-macedonia.org](mailto:dbojkova@ceed-macedonia.org)

**Цанка Велкова** – Регионален координатор, Пелагониски регион

Тел: + 389 2 3079 611

Моб: 075 295 075

Факс: +389 2 3079 612

Е маил: [cvelkova@ceed-macedonia.org](mailto:cvelkova@ceed-macedonia.org)

**Кирил Ристоски** – Регионален координатор, Полошки и Југозападен регион

Моб: +389 76 235 733

Е маил: [kristoski@ceed-macedonia.org](mailto:kristoski@ceed-macedonia.org)